

Sygn. akt I UK 449/13

POSTANOWIENIE

Dnia 10 kwietnia 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Myszka

w sprawie z odwołania W. M.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w C.
o prawo do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 10 kwietnia 2014 r.,
skargi kasacyjnej organu rentowego od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 17 września 2013 r., sygn. akt III AUa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 17 września 2013 r. Sąd Apelacyjny w [...] III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił apelację Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w C. od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w C. z dnia 21 września 2012 r., zmieniającego odmowną decyzję rentową organu rentowego z dnia 25 maja 2012 r. i przyznającą ubezpieczonemu prawo do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy od 1 marca do 30 kwietnia 2012 r., a także prawo do dodatku pielęgnacyjnego od 6 marca do 30 kwietnia 2012 r.

W uzasadnieniu Sąd Apelacyjny uznał, że całkowicie niezdolny do pracy ubezpieczony ma udokumentowany okres składkowy w wymiarze 25 lat, 6 miesięcy i 8 dni, przeto spełnił warunki dla przyznania mu prawa do renty z tytułu takiej niezdolności z art. 57 ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i

rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.). Zgodnie z art. 58 ust. 4 tej ustawy, prawo do renty ubezpieczonego, który jest całkowicie niezdolny do pracy i legitymuje się okresem składkowym i nieskładkowym, wynoszącym 20 lat (kobieta) lub 25 lat (mężczyzna), nie jest uzależnione od tego, by taka niezdolność do pracy powstała w okresach ubezpieczenia lub nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów (art. 57 ust. 1 pkt 3 tej ustawy), z tym że tego ostatniego warunku nie stosuje się do ubezpieczonego, który udowodnił wymagany okres. Sąd Apelacyjny podkreślił, że art. 58 ust. 4 ustawy, zmieniający dotychczasowe warunki stażu wymaganego do uzyskania prawa do renty został dodany ustawą z dnia 28 lipca 2011 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. nr 187, poz. 1112), wszedł w życie z dniem 23 września 2011 r., a więc po dacie 19 czerwca 2011 r., w której ustalono całkowitą niezdolność do pracy ubezpieczonego. W konsekwencji dokonana zmiana normatywna nie objęła ubezpieczonego (art. 2 w związku z art. 8 Konstytucji RP), skoro ustalona przez lekarza orzecznika data powstania całkowitej niezdolności ubezpieczonego do pracy (od 19 czerwca 2011 r.), w powiązaniu z łącznym okresem składkowym i nieskładkowym, sprawiała, że niezależnie od zmiany stanu prawnego od 23 września 2011 r., spełnił on warunki wymagane do nabycia prawa do spornej renty, o których mowa w art. 57 ust. 2 ustawy o emeryturach i rentach, przed zmianą stanu prawnego tą datą, co uprawnia go do spornego świadczenia, bez względu na to, że zarówno w dziesięcioleciu przed zgłoszeniem wniosku o rentę, jak w dziesięcioleciu przed powstaniem niezdolności do pracy, nie legitymuje się 5-letnim stażem składkowym i nieskładkowym (zgodnie z uchwałą składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 23 marca 2006 r., I UZP 5/05, OSNP 2006 nr 19-20, poz. 305).

W skardze kasacyjnej organ rentowy zarzucił naruszenie prawa materialnego przez niezastosowanie art. 57 ust. 1 pkt 2 w związku z art. 58 ust. 1 pkt 5 i ust. 2 oraz w opozycji do art. 58 ust. 4 ustawy o emeryturach i rentach i przyznanie ubezpieczonemu prawa do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy przy braku przesłanek niezbędnych do takiego rozstrzygnięcia, tj. nie wykazaniu wymaganego okresu składkowego i nieskładkowego. Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania uzasadnił twierdzeniem, że zaskarżone

orzeczenie „oczywiście narusza prawo w granicach zaskarżenia, tj. art. 57 ust. 1 pkt 2 w związku z art. 58 ust. 1 pkt 5 i ust. 2, przy zastosowaniu art. 58 ust. 4” ustawy o emeryturach i rentach. Wskazując na powyższe, skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i orzeczenie co do istoty sprawy przez oddalenie apelacji ubezpieczonego, a także o orzeczenie o zwrocie renty wypłaconej przez skarżącego ubezpieczonemu na podstawie zaskarżonego wyroku za okres od 1 marca 2012 r. do 30 kwietnia 2013 r. w kwocie 26.523,62 zł.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania został oparty na przesłance wymienionej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., tj. na jej rzekomym oczywistym uzasadnieniu. Tymczasem, zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na jej oczywistą zasadność wymaga wykazania kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej i bez wnikania w szczegóły sprawy (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274). Spełnienie tej przesłanki możliwe jest wyłącznie przy takim naruszeniu prawa, którego stwierdzenie nie wymaga dokonywania pogłębionej analizy prawnej lub prawniczej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 10 lipca 2007 r., II UK 45/07, a także postanowienie z 2 sierpnia 2007 r., III UK 45/07, oba dotychczas niepublikowane).

Wywody skargi kasacyjnej nie potwierdzały tak rozumianej rzekomo oczywistej zasadności skargi z powołaniem się na naruszenie „art. 57 ust. 1 pkt 2 w związku z art. 58 ust. 1 pkt 5 i ust. 2, przy zastosowaniu art. 58 ust. 4 ustawy” o emeryturach i rentach, ponieważ ukształtowana jest jednolita wykładnia Sądu Najwyższego, według której art. 58 ust. 4 ustawy o emeryturach i rentach nie stosuje się do ubezpieczonego, który wszystkie wymagane warunki do nabycia renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy spełnił przed wejściem w życie tego przepisu z dniem 23 września 2011 r. (por. wyrok z dnia 7 stycznia 2014 r., I UK 228/13, dotychczas niepublikowany lub - w odniesieniu do renty rodzinnej - wyrok z

dnia 27 listopada 2013 r., I UK 171/13, dotychczas niepublikowany). W wyroku z dnia 19 marca 2014 r., I UK 334/13 (dotychczas niepublikowany), Sąd Najwyższy podkreślił, że zmiany stanu prawnego po dacie spełnienia ustawowych warunków wymaganych do nabycia prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy nie mają wpływu na uprawnienia rentowe powstałe z mocy prawa przed dokonaniem tych zmian, niezależnie od tego, kiedy uprawniony złożył wniosek rentowy. Oznacza to, że ustalenie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy następuje na podstawie stanu prawnego obowiązującego w dniu spełnienia wszystkich warunków wymaganych do nabycia uprawnień rentowych (art. 100 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach), a nie według stanu prawnego z późniejszej daty złożenia wniosku rentowego, która wyznacza początek (miesiąc) wypłaty ustalonego świadczenia (art. 129 ust. 1 tej ustawy).

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy postanowił jak w sentencji w zgodzie z art. 398⁹ § 2 k.p.c.

[aw]